

Mesures acadèmiques de les universitats catalanes per al curs 2020-2021

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya

Índex

Mesures acadèmiques de les universitats catalanes per al curs 2020-2021.....3

Annex 1

Principis i criteris organitzatius de la docència i les pràctiques clíniques assistencials de l'estudiantat universitari als centres sanitaris en la situació de crisi sanitària per la COVID-19.....8

Annex 2

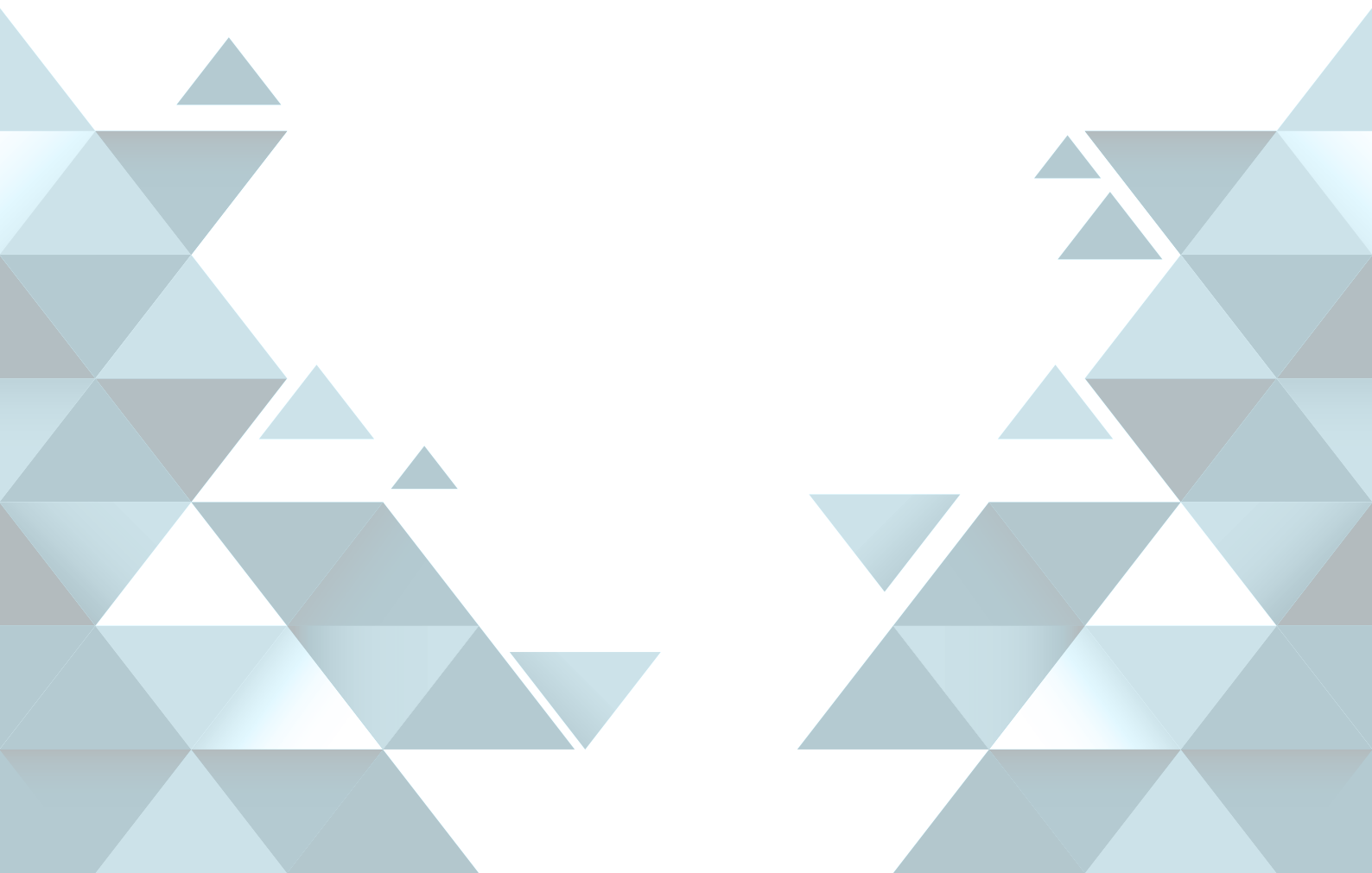
Pràctiques universitàries en centres educatius formadors durant el curs 2020-2021.....13

Annex 3

Orientacions per a l'adaptació de les titulacions universitàries en períodes d'emergència sanitària i excepcionalitat: implantació, desenvolupament i acreditació.....18

Annex 4

Pla sectorial d'universitats.....25

Mesures acadèmiques de les universitats catalanes per al curs 2020-2021

Introducció

L'experiència i la tradició de treball en el si del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC), element troncal del sistema universitari de Catalunya, ha permès que, des del primer dia de la crisi generada per la pandèmia de la COVID-19, el Govern, les universitats i l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) hagin pogut treballar, conjuntament, per adoptar acords i recomanacions específiques amb la finalitat d'harmonitzar el sistema universitari català, en cadascun dels àmbits afectats per la crisi. Aquests acords es caracteritzen per l'equilibri entre la urgència i el respecte per l'autonomia i per tot el treball dut a terme per les universitats durant aquest període d'emergència sanitària.

La Junta del CIC del propassat 4 de juny va prendre l'acord de determinar el període comprès entre l'1 de juny de 2020 i fins a la finalització del curs acadèmic 2020-2021, independentment de la situació de l'estat d'alarma declarada pel Govern de l'Estat, com a **«període excepcional per al sistema universitari de Catalunya»**, a conseqüència de la pandèmia ocasionada per la COVID-19.

Aquest període d'excepcionalitat comporta que el sistema universitari de Catalunya hagi de prendre decisions per garantir la qualitat dels seus ensenyaments i mantenir l'equitat al sistema universitari, així com per atendre, de manera coordinada i en el temps adequat, les decisions adoptades respecte a l'organització del curs 2020-2021, sempre d'acord amb la normativa vigent.

Característiques del sistema universitari de Catalunya

El sistema universitari de Catalunya (SUC) està format per 12 universitats, 11 de presencials i 1 de no presencial (Universitat Oberta de Catalunya, UOC). D'aquestes 12 universitats, 7 són universitats presencials públiques (Universitat de Barcelona, UB; Universitat Autònoma de Barcelona, UAB; Universitat Politècnica de Catalunya, UPC; Universitat Pompeu Fabra, UPF; Universitat de Lleida, UdL; Universitat de Girona, UdG; i Universitat Rovira i Virgili, URV), 2 universitats (UOC i Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, UVic-UCC) mantenen contractes programa amb l'Administració, i 3 són universitats presencials privades d'iniciativa social sense afany de lucre (UNISAL: Universitat Ramon Llull, URL; Universitat Internacional de Catalunya, UIC; i Universitat Abat Oliba CEU, UAO CEU). En conjunt, la seva oferta supera els 1.100 títols oficials de grau (520) i màster universitari (624), dels quals el 76 % es concentra en la universitat pública, el 18 % en la universitat privada, i el 6 % en la universitat no presencial.

La matrícula universitària en els diferents nivells d'estudis oficials de grau i de màster universitari ha assolit, el curs 2018-2019, les xifres més altes de la

història, amb un total de 258.922 estudiants matriculats al SUC. Un 58,8 % de les matrícules del curs 2018-2019 del SUC es concentra en les 8 universitats públiques, un 28,3 % en la UOC (no presencial), i un 12,9 % en les 3 universitats privades. A aquest estudiantat de grau i de màster universitari cal afegir també 17.342 estudiants de doctorat i unes quantes desenes de milers d'estudiants de titulacions pròpies i de formació contínua superior. Respecte al nou accés, el curs 2018-2019 es van matricular 81.897 estudiants nous: un 62,4 % a les universitats públiques, un 26,2 % a la UOC, i un 11,4 % a les universitats privades.

El sistema universitari presencial de Catalunya també gaudeix d'un alt nivell d'internacionalització en les matriculacions, amb més de 24.000 estudiants internacionals matriculats. De fet, el nostre país se situa com el quart sistema universitari presencial més internacionalitzat de l'espai europeu d'educació superior (EEES), darrere del Regne Unit, Suïssa i Àustria, i amb un percentatge (12 %) similar al dels Països Baixos (11 %) i Dinamarca (10,8 %). També és un sistema atractiu per a l'estudiantat d'altres indrets de l'Estat espanyol: més de 16.000 estudiants de la resta de l'Estat estan cursant estudis de grau i de màster universitari a Catalunya.

D'altra banda, el SUC suma prop de 40.000 treballadors i treballadores, entre professorat, personal investigador, personal tècnic i de serveis, i personal administratiu. El personal docent i investigador es caracteritza, en general, per una carrera amb contractes per etapes, entre dos i quatre anys (predoctoral, postdoctoral i professorat lector) abans de l'estabilització.

La docència mixta: la modalitat transversal de les universitats presencials per al curs 2020-2021

Si la situació sanitària ho permet, la previsió és que durant la primera meitat del pròxim curs es pugui tornar a una presencialitat restringida, mitjançant l'aplicació de determinades condicions de distància a les aules, als passadissos i als espais comuns. Les previsions apunten que la situació sanitària farà molt difícil dur a terme una docència cent per cent presencial, i ens abocarà, sens dubte, a una docència mixta, en la qual es combinin presencialitat i no presencialitat.

Adoptem l'expressió *docència mixta* per diferenciar-la de la docència semipresencial, perquè aquesta última és una modalitat de docència que ja preveu la memòria de verificació de la titulació en qüestió, cosa que no succeeix amb la docència mixta. Per tant, en aquesta situació d'incertesa en el context social, adoptem el concepte de docència mixta com una accepció que inclogui la realitat i la casuística de cada centre, principalment en relació amb quatre qüestions bàsiques: espais físics, recursos materials, recursos humans i naturalesa de les assignatures.

Treballar en un context de docència mixta, durant els pròxims mesos, s'hauria de traduir, en la pràctica, en la millor combinació de les indubtables qualitats d'una bona formació presencial i els beneficis comprovats d'una bona formació en línia.

Sembla força clar que l'eficàcia de tot això dependrà, fonamentalment, no de la tecnologia emprada, ni del percentatge concret de presencialitat aplicat en cada cas, sinó de la coherència dels dissenys pedagògics, de la metodologia desenvolupada, del model d'avaluació —**que s'ha de basar en els plantejaments de l'avaluació contínua, com ja s'ha defensat en altres documents recents del SUC**—, de l'ús eficient dels recursos i, sens dubte, també de la preparació i la disposició del professorat.

Adaptació de la docència

Tota l'anàlisi s'ha de fer basant-se en dos punts fonamentals: informació i preparació de l'estudiantat i formació del professorat. El professorat necessita temps per formar-se i l'estudiantat ha de saber quines són les metodologies docents i els sistemes d'avaluació que s'aplicaran, de manera que, malgrat els canvis que s'introdueixin, es garanteixin els mateixos resultats d'aprenentatge que s'havien establert, inicialment, a tots els títols.

Per poder definir diferents escenaris i no caure en la improvisació, cal considerar els diversos aspectes que afecten aquest model híbrid (modalitat presencial, amb entorns no presencials o virtuals). Qualsevol dels escenaris definits han de poder assegurar que l'estudiantat obtingui els resultats d'aprenentatge esperats i poder introduir, excepcionalment i de manera delimitada en el temps, entorns virtuals a una modalitat definida i establerta com a presencial.

En la situació d'excepcionalitat acordada per al curs 2020-2021, no es tracta de transformar les universitats presencials, ni la seva docència, en un model en línia. Es tracta d'aprofitar, davant d'aquesta excepcionalitat, la modalitat més adequada per generar bones pràctiques i que l'estudiantat assoleixi els seus resultats d'aprenentatge.

- **Avaluació contínua**

Una de les preocupacions del professorat se centra en com es podrà portar a terme el procés d'avaluació en una situació de no presencialitat (exàmens i proves finals). Per a l'organització del curs 2020-2021 i amb l'experiència del segon semestre del 2019-2020, és necessari reafirmar la importància dels processos d'avaluació contínua (AC), per les característiques que presenta. L'AC, a més de la finalitat sumativa (posar una nota per acreditar el resultat del procés d'aprenentatge), té una finalitat formativa, és a dir, que l'avaluació mateixa ajuda l'estudiantat a fer un procés d'aprenentatge gradual, el reorienta, i el va guiant en l'assoliment de competències. L'estudiantat anirà assolint les competències, si s'aconsegueix motivar-lo, i aquesta motivació dependrà de les activitats proposades. Serà clau, per tant, la formació del professorat, en el sentit més ampli possible.

- **Formació del professorat**

Totes les universitats del sistema universitari de Catalunya disposen de **plans de formació del professorat**, cursos i activitats orientats a la formació inicial i continuada del professorat, que actualment, a conseqüència de la crisi sanitària viscuda, centren una part important

de l'activitat en la formació digital, l'assessorament sobre la virtualització dels ensenyaments, la utilització de diferents plataformes tecnològiques i les seves possibilitats de fer cursos sobre recomanacions i consells per dissenyar en línia les assignatures del curs 2020-2021. El plantejament d'aquesta formació ha de permetre al professorat formar-se i afrontar la docència del pròxim curs de manera organitzada i estructurada, fet que permetrà informar l'alumnat amb claredat abans de l'inici del curs.

• **Estudiantat**

Tot l'estudiantat del SUC i el que accedeixi per primera vegada a les universitats catalanes haurà d'estar informat, abans de la matrícula del curs 2020-2021, dels plans d'aprenentatge de cadascuna de les assignatures, que han d'incloure informació sobre les metodologies docents i els sistemes d'avaluació. Així mateix, se l'ha d'informar del pla d'acompanyament específic —especialment per a l'estudiantat de nou accés (inclosos els elements de socialització)—, dels plans d'acció tutorial —per a l'estudiantat amb necessitats específiques—, dels serveis d'atenció psicològica, i de tots els serveis que poden ajudar l'estudiantat a participar en la vida universitària.

Les universitats han de posar tota aquesta informació als seus webs i fer-ne difusió entre l'estudiantat abans del període de matriculació. D'altra banda, s'han de tenir en compte les necessitats socials de l'estudiantat per impulsar mesures que ajudin a restablir l'equilibri generat per la bretxa digital.

• **Internacionalització i mobilitat**

Les universitats catalanes consideren que s'ha de potenciar i flexibilitzar la mobilitat estudiantil, enfortint les aliances entre *partners* i amb el suport institucional del SUC. Aquesta mobilitat hauria de tenir un format híbrid, on la presència física depengui de l'evolució de la pandèmia en cada país o regió on es produeixi l'intercanvi.

• **Pràctiques externes**

El CIC va aprovar el document «Acords i recomanacions del sistema universitari de Catalunya per a la finalització del curs 2019-2020», amb la participació de totes les universitats catalanes, la Secretaria d'Universitats i Recerca, i l'AQU Catalunya, i es van fixar recomanacions per a l'avaluació no presencial de l'estudiantat i la realització i l'avaluació de les pràctiques externes i els treballs de fi de grau (TFG) i de fi de màster (TFM). Les consideracions d'aquest document poden mantenir la seva validesa durant el període d'emergència sanitària o d'excepcionalitat.

Atesa la preocupació per poder fer pràctiques, en modalitat presencial, de totes les titulacions que tenen directives pròpies, calia preveure el desenvolupament de les pràctiques de l'estudiantat universitari de graus i de màsters universitaris que s'havien de fer en institucions sanitàries i centres educatius el curs 2020-2021. És per això que s'inclouen com a annexos els acords establerts per la Secretaria d'Universitats i Recerca i el Departament de Salut (**annex 1**) i per la Secretaria d'Universitats i Recerca i el Departament d'Educació (**annex 2**), respecte de la possibilitat de fer les pràctiques en funció dels diferents escenaris possibles.

- **Calendari acadèmic**

Les universitats catalanes procuraran mantenir el calendari previst per al curs 2020-2021 en totes les titulacions i cursos, amb la previsió de la possibilitat d'endarrerir aquest inici de curs per a l'estudiantat de nou accés a la universitat i, alhora, tenint cura de l'estudiantat que accedeixi al sistema, fruit de la segona convocatòria de les proves d'accés a la universitat, per tal que aquests estudiants puguin seguir el curs amb normalitat, respecte dels que hi van accedir en la convocatòria de juny de 2020.

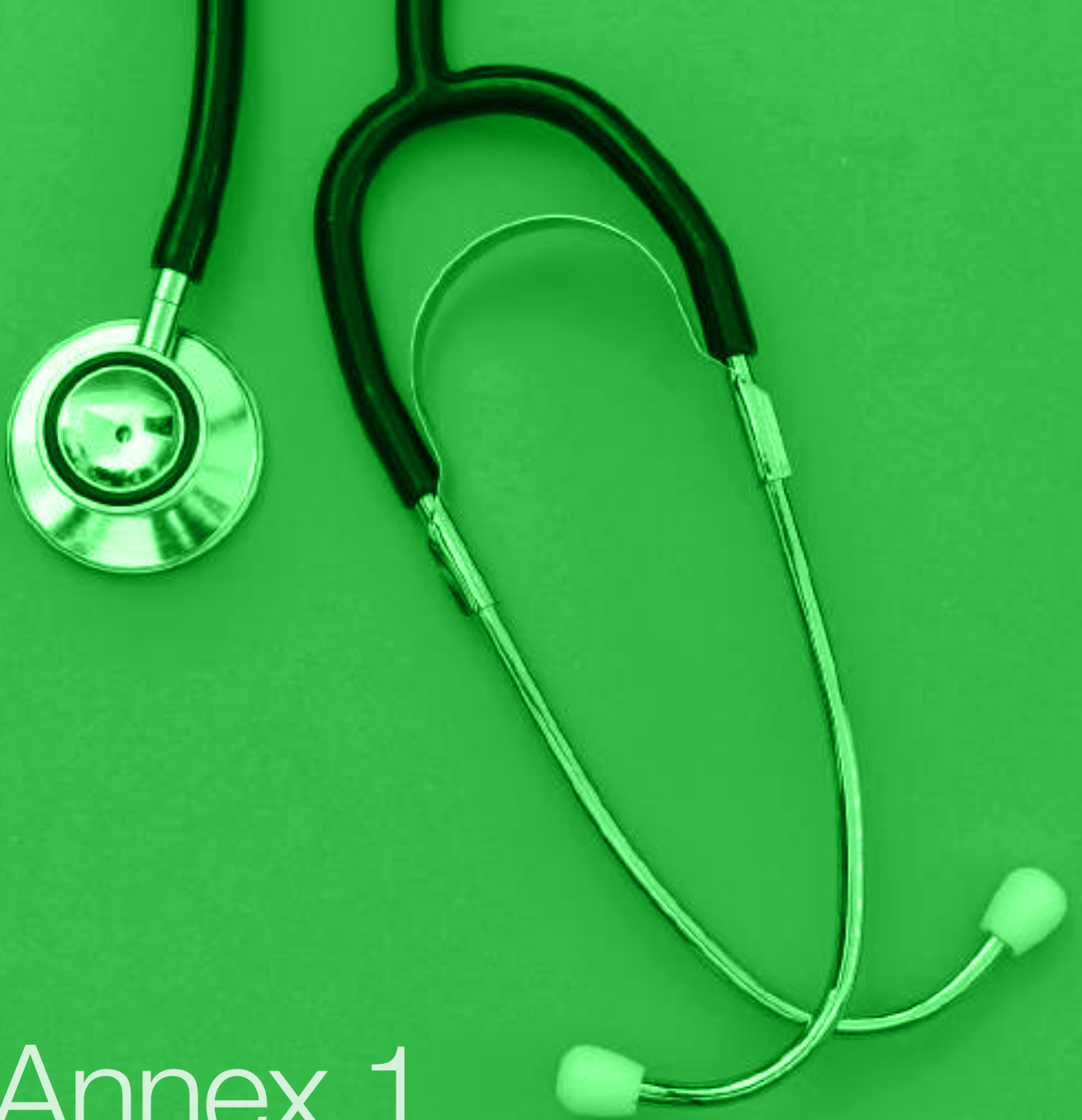
- **Assegurament de la qualitat dels canvis introduïts**

Els canvis introduïts en les metodologies docents i el sistema d'avaluació durant el curs 2020-2021 s'han de fer d'acord amb el document «Orientacions per a l'adaptació de les titulacions universitàries en períodes d'emergència sanitària i excepcionalitat: implantació, desenvolupament i acreditació», aprovat per la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes (CAIP), de l'AQU Catalunya, en data 25 de juny de 2020 (**annex 3**).

- **Mesures de protecció i d'organització**

Totes les activitats docents planificades per les universitats han d'estar d'acord amb el pla aprovat per cadascuna d'elles segons els principis del Pla sectorial d'universitats aprovat pel PROCICAT el dia 29 de juny (**annex 4**) i regulat per la Resolució SLT 1492/2020. En cas de nous rebrots, les universitats catalanes activarien les accions i els acords dels documents aprovats per al segon semestre del curs 2019-2020 a causa de la pandèmia de la COVID-19.

Annex 1

Principis i criteris organitzatius de la docència i les pràctiques clíniques assistencials de l'estudiantat universitari als centres sanitaris en la situació de crisi sanitària per la COVID-19

Principis i criteris organitzatius de la docència i les pràctiques clíniques assistencials de l'estudiantat universitari als centres sanitaris en la situació de crisi sanitària per la COVID-19

A la Secretaria d'Universitats i Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement li correspon la planificació i execució de les polítiques en matèria d'universitats i recerca, i, en concret, consolidar i millorar les activitats i competències formatives que integren els plans d'estudi dels títols universitaris oficials de l'àmbit de les ciències de la salut, per incidir, entre d'altres, en el progrés i la qualitat dels futurs professionals sanitaris.

El Departament de Salut té com un dels seus principis d'actuació i compromís docent promoure l'activitat formativa i de recerca a tots els centres sanitaris, com a element essencial per al progrés del sistema sanitari i dels seus professionals.

D'altra banda, el Departament de Salut vetlla per la coordinació entre tota l'activitat docent de les pràctiques clíniques que es duu a terme als centres sanitaris, les pràctiques de formació professional, estudis de grau, màster universitari i doctorat, i la formació sanitària especialitzada en ciències de la salut.

La situació de crisi sanitària provocada per la COVID-19 ha obligat el Govern de la Generalitat a prendre un seguit de mesures urgents en diferents àmbits amb l'objectiu de pal·liar els greus efectes que la pandèmia està produint. En l'àmbit sanitari, aquest fet ha comportat la necessitat d'establir mesures per garantir la seguretat i la salut de la ciutadania en general i necessàriament també en favor dels pacients i els usuaris, dels professionals sanitaris i de la resta de persones que accedeixen al sistema de salut.

Vist el Decret 63/2020, de 18 de juny, de la nova governança de l'emergència sanitària provocada per la COVID-19 i d'inici de l'etapa de la represa al territori de Catalunya, i la Resolució SLT/1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques de protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció de la infecció per SARS-CoV-2.

Les mesures de distanciament i de seguretat i salut en el treball que es duu a terme als centres sanitaris poden comportar una reducció del nombre de persones que intervenen en determinats actes clínics, especialment en l'atenció als pacients amb confirmació o sospita de COVID-19, i en conseqüència aquesta situació pot tenir un impacte en les pràctiques clíniques que es fan als centres sanitaris docents, on es formen totalment o parcialment altres professionals sanitaris.

Per tot el que s'ha exposat, la Direcció General d'Universitats de la Secretaria d'Universitats i Recerca i la Direcció General de Professionals de la Salut, en virtut de les competències que li atribueix el Decret 262/2018, de 4 de desembre, de reestructuració parcial del Departament de Salut, acorden i estableixen els principis i els criteris organitzatius de la docència i les pràctiques clíniques assistencials de l'estudiantat universitari als centres sanitaris en situació de pandèmia de salut pública que requereix mesures extraordinàries de seguretat i distanciament social:

1. El compromís del Departament d'Empresa i Coneixement i del Departament de Salut per garantir la millor docència i recerca possibles dels ensenyaments universitaris en ciències de la salut és inqüestionable.
2. Tot i que es mantenen els concerts o convenis entre les universitats de Catalunya i els centres sanitaris per a la formació dels estudiants en ciències de la salut, escau l'adequació de les pràctiques clíniques que s'han de fer a cada centre sanitari per tal que es puguin dur a terme en condicions de seguretat i salut.
3. La situació de pandèmia per la COVID-19 requereix establir uns criteris que permetin garantir l'accés de l'estudiantat als centres sanitaris en els termes que s'exposen més amunt.
4. Davant la situació creada per la pandèmia, les universitats i els centres sanitaris han de col·laborar i implicar-se al màxim perquè qualsevol mesura afecti al mínim possible les pràctiques dels estudiants de les titulacions de ciències de la salut.
5. Tenen la consideració d'estudiantat, pel que fa al present acord, les persones que cursin estudis universitaris de titulacions de ciències de la salut, de màster, doctorat i títols propis vinculats a les professions sanitàries, de formació professional de la família sanitària, i d'altres titulacions universitàries amb períodes de pràctiques en centres sanitaris.
6. La presència d'estudiantat ha de tenir en compte les normes de seguretat i protecció individual i col·lectiva que estableixin els centres sanitaris en el marc dels seus plans de contingència, en particular davant casos de sospita o casos confirmats de COVID-19, en què s'haurà de minimitzar el nombre de persones en l'atenció als pacients.
7. S'entén per *capacitat docent real* el nombre i el tipus de persones en formació que es poden formar en una unitat docent sanitària (en molts casos, però no necessàriament, coincideix amb els serveis assistencials o especialitats), per donar compliment al que preveu l'Ordre SSI/81/2017, de 19 de gener, per la qual es publica l'Acord de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, pel qual s'aprova el protocol mitjançant el qual es determinen pautes bàsiques destinades a assegurar i protegir el dret a la intimitat del pacient pels alumnes i residents en ciències de la salut, que limita el nombre màxim de persones en formació que poden estar simultàniament en l'entorn del pacient.

8. Les comissions de docència dels centres sanitaris docents s'han de reunir no més tard de la primera quinzena del mes de juliol de 2020 a fi i efecte d'analitzar la capacitat docent real de les diferents unitats docents, d'acord amb el document de criteris per a la quantificació de la capacitat docent i els criteris organitzatius per a la docència i les pràctiques assistencials en etapa de pandèmia, aprovat per la Xarxa de Comissions de Docència de Catalunya el dia 3 de juny de 2020.

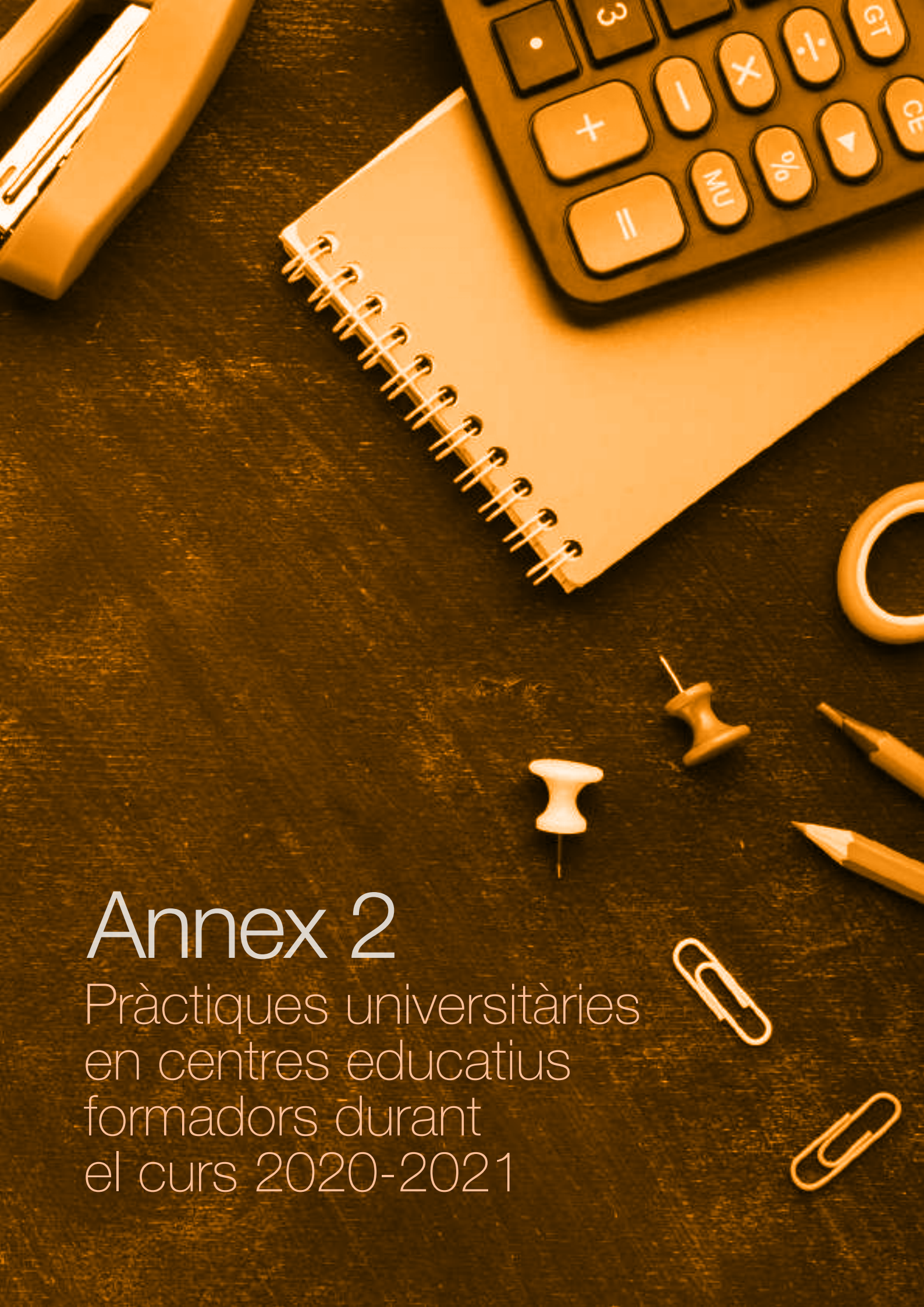
A aquest efecte, les comissions de docència han de:

- a. Conèixer el nombre de personal en formació del sistema de formació sanitària especialitzada (MIR, EIR, FIR i d'altres) propi i en rotació sistemàtica per al compliment del programa oficial de les respectives especialitats, així com l'ocupació docent que comporta en els diferents serveis i unitats del centre sanitari.
 - b. Conèixer el nombre d'estudiants i el nombre d'hores de pràctiques curriculars dels estudiants de cada grau en Ciències de la Salut que es preveu incorporar el curs 2020-2021 i l'ocupació que comporten en els diferents serveis i unitats assistencials.
 - c. Conèixer el nombre d'estudiants i el nombre d'hores de pràctiques curriculars de formació professional de la família sanitària dels diferents cicles i l'ocupació que comporten en els diferents serveis i unitats assistencials.
 - d. Conèixer, si escau, l'impacte en nombre de professionals i nombre d'hores d'activitats de formació continuada dels professionals sanitaris del centre o la institució sanitària mateixos, en els diferents serveis i unitats assistencials.
 - e. Fer un estudi d'ocupabilitat de la capacitat docent tenint en compte els criteris esmentats més amunt.
9. Seguidament, s'han de reunir les comissions mixtes o els òrgans equivalents, i, en cas que ja s'hagin reunit, ho han de fer representants de l'hospital i de la universitat capacitats per a la presa de les decisions, a l'efecte de:
- a. Contrastar, basant-se en l'estudi realitzat per la comissió de docència, la capacitat docent real per incorporar els estudiants i les hores de pràctiques curriculars de cada grau en Ciències de la Salut concertat o en conveni amb el centre sanitari per al curs 2020-2021. A aquest efecte es pot flexibilitzar l'organització dels grups i els horaris de pràctiques.
 - b. Prioritzar la realització de les pràctiques clíniques curriculars dels graus en Ciències de la Salut al centre sanitari concertat o en conveni.
 - c. Prioritzar la realització de les pràctiques clíniques curriculars dels graus en Ciències de la Salut al centre sanitari concertat o en conveni, especialment per als anys d'ensenyament en què, pel contingut de la pràctica o per la seva naturalesa altament professionalitzadora, pugui ser més necessari fer-la al centre sanitari docent.

- d. Si, en aplicació de les mesures de seguretat i distanciament físic establertes en el pla de contingència del centre sanitari i un cop efectuada la prioritització assenyalada a l'epígraf anterior, la comissió mixta verifiqués una manca de capacitat docent real per a la incorporació dels estudiants de la universitat vinculada:
 - d.1. Ha de consensuar la derivació de les pràctiques clíniques dels estudiants dels ensenyaments afectats a un altre centre sanitari del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT) o a un establiment residencial de Catalunya.
 - d.2. Ha de revisar el contingut de les pràctiques clíniques i analitzar la viabilitat d'incorporar tècniques d'aprenentatge complementàries a l'observació directa (filmacions, simulacions, tallers, seminaris, etc.).
 - e. En cas que, després d'aplicar els criteris que s'estableixen als epígrafs anteriors, es constati escassetat de capacitat docent real del centre sanitari, es podran incorporar estudiants de màsters oficials, doctorats, títols propis vinculats a les professions sanitàries, pràctiques extracurriculars i estudiants d'altres titulacions universitàries amb períodes de pràctiques al centre sanitari.
 - f. Les comissions mixtes o equivalents han d'incorporar en tot cas el cap o la cap d'estudis del centre sanitari docent com a persona coneixedora i responsable de l'aplicació dels criteris organitzatius i el còmput de la capacitat docent al centre sanitari, d'acord amb el Decret 165/2015, de 21 de juliol, de formació sanitària especialitzada a Catalunya.
10. Els acords de les comissions mixtes o els òrgans equivalents han d'estar disponibles per a la Direcció General d'Universitats i la Direcció General de Professionals de la Salut.
11. Els canvis introduïts en les pràctiques clíniques assistencials durant el curs 2020-2021 s'han de fer d'acord amb el document «Orientacions per a l'adaptació de les titulacions universitàries en períodes d'emergència sanitària i excepcionalitat: implantació, desenvolupament i acreditació», aprovat per la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes (CAIP) de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) en data 25 de juny de 2020.

Annex 2

Pràctiques universitàries
en centres educatius
formadors durant
el curs 2020-2021

Pràctiques universitàries en centres educatius formadors durant el curs 2020-2021

En la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) del passat 4 de juny es va prendre l'acord de determinar el període comprès entre l'1 de juny de 2020 i fins a la finalització del curs acadèmic, independentment de la situació de l'estat d'alarma declarada pel Govern de l'Estat, com a «període excepcional per al sistema universitari de Catalunya», a conseqüència de la pandèmia ocasionada per la COVID-19.

El punt 2.b d'aquest acord establia el següent: «Les universitats podran introduir canvis en els elements dels programes formatius que s'hagin de veure alterats: activitats presencials en grups grans, pràctiques externes, mobilitat, etc.». I, dins de les pràctiques externes, calia preveure el desenvolupament de les pràctiques dels estudiants universitaris de grau i de màster que s'havien de fer als centres educatius el curs 2020-2021.

Davant aquesta situació, la Secretaria d'Universitats i Recerca, juntament amb el Departament d'Educació, volen acordar un marc per poder assegurar la realització de les pràctiques dels estudiants universitaris als centres educatius.

Les previsions del Departament d'Educació amb relació a l'organització del curs als centres educatius són de màxima normalitat, màxima presencialitat i màxima seguretat, sempre d'acord amb les instruccions de les autoritats competents en matèria de salut pública.

En aquest context, s'està treballant amb tres possibles escenaris que afectarien l'organització i el desenvolupament de les pràctiques d'estudiants universitaris en centres formadors: presencialitat absoluta sense cap tipus de restricció sanitària, presencialitat amb certes restriccions que afectarien les ràtios dels grups i els espais, i virtualitat absoluta en cas de confinament del centre o d'un àmbit territorial determinat.

En aquests supòsits, cal ressaltar la coordinació necessària que haurà d'existir entre les persones responsables de coordinació dels pràcticums d'educació de les universitats, dels pràcticums dels serveis territorials d'Educació, de coordinació de pràctiques d'educació infantil i primària, i del màster de secundària, juntament amb les universitats que tenen presència al territori. Aquesta coordinació serà més necessària que mai i s'haurà d'intensificar en el moment de les transicions, i considerar la possibilitat que els estudiants en pràctiques tinguin un paper més actiu als centres educatius, en funció del moment i de la tipologia d'estudiant. En qualsevol cas, no hi ha d'haver cap decisió unilateral per part dels departaments implicats.

Graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària

L'oferta de vacants per part dels centres formadors i l'assignació d'estudiants universitaris s'ha de fer de la mateixa manera que en els darrers cursos:

1. Els centres formadors han d'incorporar la seva oferta de vacants a l'aplicació informàtica a partir del 15 de juliol.
2. Els coordinadors de les universitats s'han de posar en contacte amb els coordinadors dels centres per acordar quins estudiants hi participaran (setembre 2020).
3. Els centres han de validar els estudiants (setembre de 2020).
4. Acol·lida i presentació dels estudiants als centres formadors, preferentment durant la segona setmana d'octubre de 2020 i la tercera setmana de gener de 2021.

L'assignació d'estudiants amb pràctiques pendents del curs 2019-2020 ha de seguir el mateix procediment.

Les pràctiques s'han de dur a terme segons els tres escenaris possibles en què es trobin els centres d'educació infantil i primària:

- Normalitat i presencialitat absolutes (sense haver de considerar la distància de seguretat ni cap altra restricció en matèria sanitària): les pràctiques es duen a terme als centres i en els grups i la forma en què s'han fet els anys anteriors.
- Presencialitat condicionada per restriccions en matèria sanitària amb possibles adequacions de ràtios i dels espais disponibles als centres i a l'entorn proper: les pràctiques es fan en aquest nou context de manera normalitzada. Atesa la situació d'excepcionalitat, i en el marc legal establert, els estudiants en pràctiques poden tenir un rol més actiu en les pràctiques que el que s'estava fent de manera general.
- Confinament del centre o de la zona: les pràctiques es fan en modalitat no presencial, amb els suports digitals propis dels centres, amb la col·laboració i la coordinació absoluta entre el mentor o mentora i l'estudiant, i la supervisió del tutor o tutora de la universitat. Quan no hi hagi més capacitat, s'implantaràn altres mesures que assegurin els resultats d'aprenentatge. S'ha de preveure la signatura per part de l'estudiant d'un compromís per garantir l'ús correcte dels entorns virtuals del centre formador.

Màster universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes (MUFPS)

L'oferta de vacants per part dels centres formadors i l'assignació d'estudiants del MUFPS s'ha de fer de la manera següent:

1. Els centres formadors han d'incorporar la seva oferta de vacants a l'aplicació informàtica el setembre de 2020.
2. Els coordinadors de les universitats s'han de posar en contacte amb els coordinadors dels centres per acordar quins estudiants hi participaran (octubre de 2020).
3. Els centres han de validar els estudiants (octubre de 2020).
4. Acollida i presentació dels estudiants als centres formadors, preferentment durant la tercera setmana de novembre de 2020.

L'ocupació de les vacants dels centres formadors per part de les universitats s'ha de fer seguint l'ordre de prioritats següent:

1. Vacants dels 60 centres formadors del programa d'innovació CF - MUFPS.
2. Vacants dels 58 centres formadors preseleccionats en el programa d'innovació CF - MUFPS.
3. De manera excepcional i argumentada, es pot optar a vacants d'altres centres de pràctiques autoritzats pel Departament d'Educació.

Les pràctiques s'hauran de dur a terme segons els tres escenaris possibles en què es trobin els centres de secundària:

- Normalitat i presencialitat absolutes (sense haver de considerar la distància de seguretat ni cap altra restricció en matèria sanitària): les pràctiques es duen a terme als centres i en els grups i la forma en què s'han fet els anys anteriors.
- Presencialitat condicionada per restriccions en matèria sanitària amb possibles adequacions de ràtios i dels espais disponibles als centres i a l'entorn proper. Si no és possible la presencialitat de tot l'alumnat, s'optarà per un model d'educació híbrida que alterni i complementi les modalitats presencials i virtuals. Les pràctiques presencials es faran d'acord amb l'organització adoptada pel centre formador pel que fa a grups de classe i espais disponibles. Les pràctiques en modalitat virtual es podran dur a terme quan la capacitat i les condicions del centre ho aconsellin. En tot cas, aquestes pràctiques virtuals hauran de ser d'un màxim del 50 % del pràcticum per a cada estudiant. Atesa la situació d'excepcionalitat, i en el marc legal establert, els estudiants en pràctiques poden tenir un rol més actiu en les pràctiques que el que s'estava fent de manera general.

- Confinament del centre o de la zona: les pràctiques es fan en modalitat no presencial, amb els suports digitals propis dels centres, amb la col·laboració i la coordinació absoluta entre el mentor o mentora i l'estudiant, i la supervisió del tutor o tutora de la universitat. Quan no hi hagi més capacitat, s'implantaràn altres mesures que assegurin els resultats d'aprenentatge. S'ha de preveure la signatura per part de l'estudiant d'un compromís per garantir l'ús correcte dels entorns virtuals del centre formador.

Per fer un seguiment més directe, fonamentalment en situacions de canvi entre els possibles escenaris a conseqüència de la situació sanitària, s'ha de crear un grup tècnic format per les persones responsables de coordinació dels pràcticums de la Direcció General d'Innovació, Recerca i Cultura Digital i de la Direcció General d'Universitats, de coordinació de pràctiques d'educació infantil i primària, i del màster de secundària. També s'han d'activar les comissions territorials de pràctiques per resoldre les incidències que es puguin generar.

Qualsevol estudiant o persona que mostri simptomatologia compatible amb la COVID-19 o que hagi estat en contacte estret amb un cas de COVID-19 en els 14 dies anteriors, no s'ha de presentar al centre educatiu i està obligat a comunicar-ho a la universitat, al centre educatiu i a les autoritats sanitàries corresponents, d'acord amb el pla sectorial acordat per totes les universitats catalanes relatiu a l'etapa de la represa.

Si calgués introduir canvis metodològics o del sistema d'avaluació en les pràctiques en centres educatius formadors durant el curs 2020-2021, s'han de fer d'acord amb el document «Orientacions per a l'adaptació de les titulacions universitàries en períodes d'emergència sanitària i excepcionalitat: implantació, desenvolupament i acreditació», aprovat per la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes (CAIP) de l'AQU Catalunya en data 25 de juny de 2020.

Annex 3

Orientacions per a l'adaptació
de les titulacions
universitàries en períodes
d'emergència sanitària i
excepcionalitat: implantació,
desenvolupament i acreditació

Orientacions per a l'adaptació de les titulacions universitàries en períodes d'emergència sanitària i excepcionalitat: implantació, desenvolupament i acreditació

La Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes (CAIP) va aprovar el dia 13 de març el «Protocol d'actuació excepcional en el procés d'acreditació de titulacions oficials a causa dels efectes produïts pel coronavirus SARS-CoV-2» seguint les recomanacions de les autoritats sanitàries i per tal de prevenir la transmissió de virus i protegir la salut de les persones que participen en el procés d'acreditació. Aquest protocol es va actualitzar en la reunió que la CAIP va mantenir el 12 de maig per incorporar noves directrius normatives.

En aquesta reunió també es van aprovar dos documents relacionats amb l'activitat d'avaluació de la qualitat:

- «Consideracions d'AQU Catalunya davant la declaració de l'estat d'alarma en l'àmbit de l'activitat docent en educació superior», en què l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) es compromet a adaptar els seus procediments de manera flexible tot considerant les modificacions en el desenvolupament dels plans d'estudi com a conseqüència de la pandèmia, i es fixa el procediment de seguiment com el pertinent per avaluar els canvis introduïts i l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos per a l'alumnat sempre que les modificacions introduïdes no siguin permanents.
- «Protocol d'actuació en el Marc VSMA a causa dels efectes del coronavirus SARS-CoV-2», que recull com l'AQU Catalunya adapta els seus procediments d'avaluació de la qualitat de les institucions i titulacions catalanes en el període d'emergència sanitària.

Al mateix temps, el Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) ha aprovat el document «Acords i recomanacions del sistema universitari de Catalunya per a la finalització del curs 2019-2020», amb la participació de totes les universitats catalanes, la Secretaria d'Universitats i Recerca i l'AQU Catalunya. El CIC estableix el curs 2020-2021 com a excepcional i es fixen recomanacions per a les proves d'accés a la universitat, l'avaluació no presencial de l'alumnat i la realització i l'avaluació de les pràctiques externes, els treballs de fi de grau (TFG) i els treballs de fi de màster (TFM).

Aquest document dona compliment a l'encàrrec del CIC d'elaborar unes orientacions per a les universitats a l'hora d'abordar el desplegament de les pràctiques externes i dels TFG i els TFM i l'avaluació de l'alumnat. En aquest sentit, es recullen, amplien i exemplifiquen les qüestions relacionades amb les pràctiques externes que s'han incorporat en els documents citats anteriorment. Orienta també les persones avaluadores perquè tinguin coneixement de les accions que es poden implantar i les puguin avaluar en consonància.

No obstant això, d'acord amb els Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'espai europeu d'educació superior (EEES), **les institucions d'educació superior són les principals responsables de la qualitat de la seva oferta acadèmica i de l'assegurament d'aquesta qualitat.** El document conté orientacions que poden adoptar les universitats en l'exercici de la seva autonomia i responsabilitat sobre els títols que imparteix. La finalitat última ha de ser la de **garantir l'adquisició dels resultats d'aprenentatge per part de l'alumnat també en període d'excepcionalitat.**

Les consideracions d'aquest document **només són vàlides durant el període d'emergència sanitària o excepcionalitat.** Si aquest fos el cas, els canvis introduïts als plans d'estudis seran objecte d'acreditació quan l'AQU Catalunya visiti el centre. D'altra banda, si els canvis introduïts en les titulacions esdevenen permanents, la universitat haurà de procedir a la modificació o reverificació de la titulació, segons el que correspongui, tot seguint els programes inclosos en el Marc VSMA.

Qüestions generals

Accés

- En els títols que incloguin proves específiques per a l'accés i quan no hi hagi alternativa presencial, la universitat ha d'adoptar mesures que permetin obtenir resultats equivalents en la selecció de l'alumnat.

Metodologia docent, activitats formatives i avaluació

- Totes les accions implantades han de respectar els Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'espai europeu d'educació superior.
- Les solucions adoptades han de prioritzar i garantir el procés d'aprenentatge de l'alumnat.
- Les universitats, en l'exercici de la seva autonomia, han d'implantar les estratègies i les accions que considerin més pertinents per assegurar el procés d'aprenentatge en funció de la tipologia i els objectius formatius de la titulació, del perfil de l'alumnat i del professorat, i de la infraestructura tecnològica disponible.
- Les activitats formatives que s'adoptin s'han d'aplicar a tot l'alumnat d'un mateix títol per igual, tot garantint l'equitat. És a dir, no es poden organitzar grups que segueixin activitats formatives i d'avaluació diferents.
- Les universitats han d'assegurar que l'alumnat pot assolir els resultats de l'aprenentatge previstos independentment de la metodologia docent que s'hagi implantat durant el període d'emergència sanitària i d'excepcionalitat.
- De la mateixa manera, les universitats han de garantir que els mètodes d'avaluació que s'adoptin permetin avaluar l'assoliment dels resultats d'aprenentatge.

- Les metodologies docents i d'avaluació que s'adoptin temporalment han de garantir en tot moment la inclusió i el respecte a la diversitat de l'alumnat. És necessari, doncs, que les universitats estableixin solucions que donin resposta també a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Les metodologies docents i d'avaluació han de ser també inclusives amb el professorat.

Informació pública

- Les titulacions han d'informar l'alumnat dels canvis introduïts en la impartició de la docència a la seva pàgina web abans de la matrícula. Seria convenient també informar del pla de contingència en cas de nova alarma sanitària per rebrot de la pandèmia.
- Per a cada assignatura s'han de detallar la metodologia docent, les activitats formatives, l'avaluació i el calendari docent durant el període d'excepcionalitat. Igualment, seria convenient informar de les accions previstes en cas de nou estat d'alarma sanitària.
- S'ha de fer un èmfasi especial en les solucions adoptades per a les pràctiques externes obligatòries, els TFG i els TFM.
- Els centres han d'informar els seus òrgans de govern sobre els canvis introduïts i la seva orientació i desplegament.

Recursos i suport a l'alumnat

- Les universitats han de disposar de la infraestructura tecnològica necessària per assegurar la consecució dels objectius previstos en l'adaptació de les titulacions.
- S'ha de proporcionar al professorat el suport i la formació necessaris en les solucions tecnològiques que s'adoptin.
- Els serveis d'orientació acadèmica s'han d'adaptar amb la finalitat d'assegurar el suport de l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Comunicació dels canvis

- Amb caràcter general, les mesures introduïdes de manera urgent durant el període d'emergència sanitària i d'excepcionalitat tenen un caràcter pal·liatiu. Per això, el seu desplegament ha de ser temporal i delimitat en aquest període.
- Quan els canvis introduïts tinguin un caràcter temporal, mentre duri el període d'excepcionalitat s'han de descriure als informes de seguiment del centre i s'ha d'incloure l'avaluació dels resultats d'aquests canvis.

- L'informe de seguiment equival a la informació suplementària a la memòria de verificació que recomana el Ministeri d'Universitats.
- Si el centre decideix adoptar de manera permanent els canvis introduïts, haurà de presentar una modificació o reverificació en els terminis que estableixi l'AQU Catalunya.

Acreditació

- Atès que en el procés d'acreditació s'avaluen el desplegament i els resultats durant els sis anys anteriors (en el cas dels graus i els programes de doctorat) o els quatre anys anteriors (en el cas dels màsters universitaris), els comitès externs han de focalitzar la seva avaluació en els cursos no afectats per la situació d'excepcionalitat derivada de la pandèmia del SARS-CoV-2.
- En les acreditacions posteriors a 2021, els comitès han d'avaluar el desplegament dels títols en els períodes indicats i també els resultats de les accions adoptades com a conseqüència de l'estat d'alarma.
- Si s'adopten canvis substancials que modifiquin el grau de presencialitat de la docència, en l'avaluació s'han d'incorporar les evidències d'una de les assignatures adaptades, i avaluar-ne els resultats i la satisfacció de l'alumnat i el professorat.

Pràctiques externes obligatòries

- Sempre que sigui possible —tenint en compte la capacitat dels centres col·laboradors— i, especialment per a les pràctiques que no es duen a terme durant l'últim curs acadèmic, es recomana reprogramar les pràctiques externes en altres semestres o trimestres lectius no afectats per la pandèmia i que l'alumnat les pugui fer en la forma prevista inicialment.
- Les solucions que es puguin implantar han de tenir en compte la tipologia de les pràctiques, els seus objectius formatius i els resultats de l'aprenentatge.
- En les titulacions que habiliten per a una professió regulada i en les que els centres de pràctiques tenen també una regulació específica, s'ha de garantir que els nous centres de pràctiques compleixen aquestes regulacions.
- En les titulacions que habiliten per a la professió regulada, se suggereix estudiar les recomanacions i propostes fetes per les conferències de degans i deganes i directors i directores, sempre que no contravinguin les presents recomanacions.
- En els ensenyaments amb pràctiques externes a tots els cursos o de manera seqüencial, es pot considerar una avaluació competencial global d'acord amb els criteris que estableixin els centres.

- Sempre que sigui possible i mentre duri la situació d'excepcionalitat, s'ha d'assignar l'alumnat a entitats i centres de pràctiques en què el teletreball estigui implantat, en ús i que la seva activitat (o una part significativa) hi estigui adaptada.
- Es recomana *virtualitzar* totes les activitats formatives incloses en les pràctiques externes obligatòries que la seva tipologia permeti. Aquest canvi de modalitat d'impartició s'ha de fer sense substituir el tipus d'activitat formativa prevista. A continuació es presenten alguns exemples d'activitat que es podrien impartir en modalitat virtual:
 - Assistències a reunions: d'equips mèdics, assistencials, claustres de centres educatius, reunions amb empreses, seguiment de projectes, presentació de resultats, etc.
 - Les reunions de seguiment i les entrevistes amb les persones tutores als centres de pràctiques i amb el professorat responsable de les pràctiques.
 - Elaboració d'informes, dictàmens, treballs, estudis comparats, etc.
 - Suport a la recerca (recollida d'informació, etc.).
 - Activitats d'observació que es poden efectuar mitjançant el visionament de l'activitat en directe (*streaming*): intervencions quirúrgiques, judicis, conferències, etc.
 - Altres activitats d'observació que es poden substituir, si és pertinent, per estudi de casos, que en algunes ocasions poden incloure gravacions de casos reals que l'alumnat pot analitzar.
 - Disseny i elaboració de qüestionaris, entrevistes, plans de treball i de negoci, intervencions psicopedagògiques, educatives, etc.
 - Entrevistes amb clients, proveïdors, pacients, etc.
 - Etc.

Per a les pràctiques de caràcter clínic:

- Incloure, si cal, centres de caràcter sociosanitari i altres centres amb activitat clínica, encara que no s'hagin previst inicialment, i garantir la presència de tutors o tutores.
- Reconèixer com a part de les pràctiques externes les feines clíniques i assistencials que ha dut a terme l'alumnat independentment de la tipologia, el servei o l'especialitat, o si s'han fet per contracte o voluntariat.
- Introduir adaptacions curriculars de les pràctiques clíniques (simulació, etc.), quan els centres hagin assolit la seva capacitat d'acollir alumnes, d'acord amb els recursos existents i la situació de cada estudiant.

- Quant a les pràctiques externes obligatòries de caràcter experimental, fer ús dels laboratoris virtuals sempre que sigui factible i no hi hagi alternativa presencial per haver cobert totes les places possibles.
- L'avaluació de les pràctiques ha de seguir els criteris generals que s'han detallat anteriorment en el document. Si es preveu una exposició del treball realitzat (obligatòria en màsters i doctorats), la defensa s'ha de fer preferentment de manera no presencial síncrona.

TFG i TFM

- Es recomana reforçar l'acció per adequar i flexibilitzar l'elaboració dels treballs a les condicions d'accés a la informació o a la realització de la part experimental per facilitar-ne la presentació i la defensa en format virtual.
- Si és pertinent, i amb caràcter excepcional, la flexibilitat assenyalada pot incorporar també treballs en grup o l'elaboració d'un treball sobre un cas d'estudi comú per al grup. En qualsevol cas, s'ha d'assegurar el nivell d'exigència dels TFG i els TFM.
- Si cal, les universitats poden proposar una ampliació dels terminis de presentació i defensa dels treballs.
- Sempre que sigui possible, la presentació i defensa dels TFG i els TFM s'ha de fer de manera no presencial síncrona. Quan això no sigui possible, es pot optar per la presentació de manera virtual asíncrona (per exemple, una gravació de la presentació) i defensa síncrona (entrevista per videoconferència amb el tribunal).

Annex 4

Pla sectorial d'universitats

Pla sectorial d'universitats

Etapla de la represa

Des del 19 de juny, a Catalunya s'inicia **l'etapa de la represa**, regulada pel Decret 63/2020, de 18 de juny, de la nova governança de l'emergència sanitària provocada per la COVID-19 i d'inici de l'etapa de la represa al territori de Catalunya.

La Resolució SLT 1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques de protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció de la infecció per SARS-CoV-2, regula les condicions per al desenvolupament d'activitats durant l'etapa de la represa al territori de Catalunya en el marc de la crisi sanitària vigent provocada per la COVID-19. Tal com indica aquesta Resolució, la ciutadania ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar la generació de riscos de propagació de la infecció de la COVID-19, així com la pròpia exposició a aquests riscos, i ha d'adoptar les mesures de protecció individual i col·lectiva fonamentades en el següent: la higiene freqüent de mans; la higiene de símptomes respiratoris (evitar tossir directament a l'aire, tapar-se la boca amb la cara interna de l'avantbraç en aquests casos i evitar tocar-se la cara, el nas i els ulls), la distància física interpersonal de seguretat; l'ús de mascareta quan no sigui possible mantenir la distància física interpersonal de seguretat; la ventilació correcta dels espais tancats, i la neteja i desinfecció de les superfícies.

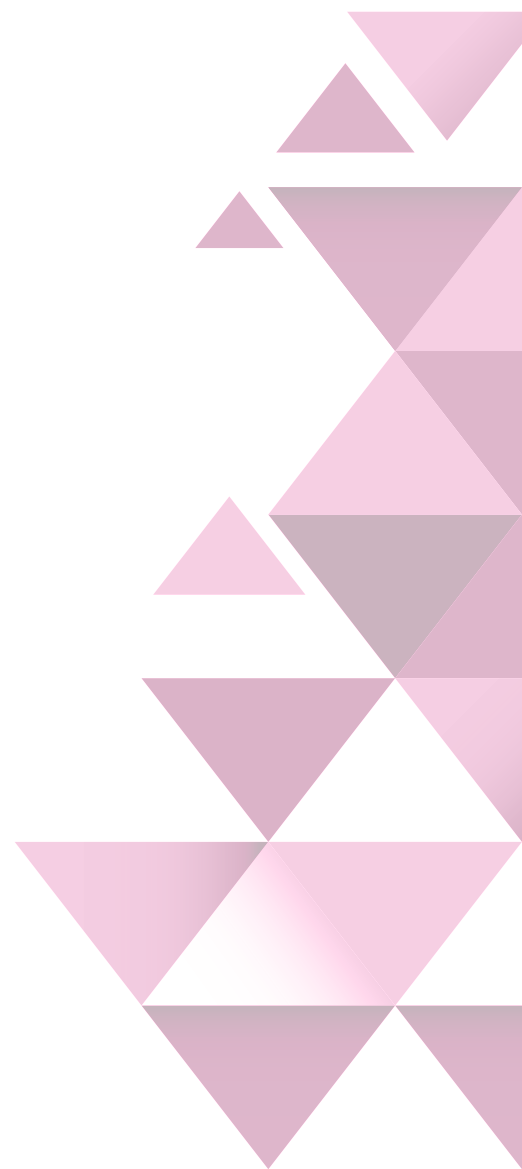
Àmbit d'aplicació i vigència

El Pla sectorial d'universitats s'aplicarà a tots els centres que integren el sistema universitari de Catalunya.

Entrarà en vigor el dia de la seva aprovació i serà vigent fins que es mantingui activat el Pla d'actuació del PROCICAT per emergències associades a malalties transmissibles emergents amb potencial alt risc.

En aquest context i amb l'objectiu de garantir la màxima prestació del servei:

1. Les universitats del sistema universitari català poden flexibilitzar i fer a distància les activitats acadèmiques presencials, de formació contínua, o les adreçades a professionals.
2. Les universitats del sistema universitari català també poden habilitar l'activitat presencial plena per a totes les tasques administratives i de suport que li són pròpies, amb mesures complementàries d'organització com, per exemple, el treball a distància o la flexibilitat horària.
3. En l'àmbit de la investigació i la transferència, també s'habilita l'activitat presencial plena als laboratoris de les universitats i als serveis de suport i administració.
4. Les biblioteques universitàries poden reprendre les seves activitats amb les mateixes condicions que la resta de biblioteques.

5. Totes les activitats que es regulen als apartats anteriors es poden dur a terme sempre que es respectin les mesures higienicosanitàries i de distanciament físic que es determinen en aquest document.
6. Cada universitat ha d'elaborar i aprovar el seu pla de contingència específic, que ha de respectar, entre d'altres, les mesures que estableixi el pla sectorial, i identificar una persona interlocutora de l'aplicació de les mesures organitzatives i de protecció individual, i l'organigrama de responsabilitats per a cada una de les unitats acadèmiques, serveis o altres, segons la casuística organitzativa de cadascuna de les entitats. Dins aquest esquema organitzatiu, cal definir un paper específic per al professorat, amb l'objectiu que alhora li garanteixi l'autoritat per poder fer complir les mesures descrites a l'aula o al laboratori.
7. Les mesures que estableix el pla són d'aplicació al conjunt de la comunitat universitària (estudiantat, personal al servei de la universitat, personal docent i investigador, PDI, i personal d'administració i serveis, PAS), al personal docent i investigador vinculat, als responsables i al personal de les empreses concessionàries i de serveis que duen a terme la seva activitat a les instal·lacions i, en general, a les persones que accedeixin a les instal·lacions de la universitat.
8. Les universitats, amb l'ajut dels serveis propis de prevenció de riscos laborals, han de definir un pla de contingència que inclogui les actuacions que permetin actuar amb celeritat quan es detectin casos de simptomatologia compatible amb la COVID-19 o de possibles contagis. El pla ha de preveure la comunicació, sigui de manera directa o a través dels serveis de prevenció, a les autoritats sanitàries, la paralització parcial de l'activitat, les mesures correctives que cal emprendre (com la neteja i la desinfecció dels espais abans de la seva reactivació), així com la comunicació als responsables de l'activitat per a la identificació ràpida de possibles o probables contagis i la planificació de les activitats correctives que es considerin adequades.

Mesures de protecció i organitzatives

Mesures generals

Totes les activitats que es facin a les universitats han de complir les mesures que marca la Resolució SLT 1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques de protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció de la infecció per SARS-CoV-2. A més del comportament individual en les mesures de protecció de les persones, les universitats han d'elaborar els seus plans de contingència específics i protocols d'organització. En l'àmbit de les universitats i d'acord amb la Resolució, en termes generals, per a l'organització de la docència s'ha de considerar l'aplicació de les mesures següents a les aules, els laboratoris docents i de recerca i altres espais tancats de les universitats:

- La distància física interpersonal de seguretat s'estableix en 1,5 m en general. L'aforament ve donat per l'equivalent a un espai de seguretat de 2,5 m² per

persona. La distància no pot ser inferior a 1 m entre persones sense contacte habitual en espais tancats, excepte en les pràctiques que així ho requereixin.

- Si no es pot mantenir la distància de seguretat d'1,5 m entre persones, és obligatori l'ús de mascareta, excepte en cas que es facin servir mampares o similars —en aquest cas, s'ha de portar un registre dels assistents potencials i preveure mesures de circulació d'aquests assistents.
- La mascareta és d'ús obligatori:
 - Per a tota persona que accedeixi a les universitats.
 - En els desplaçaments dins dels edificis.
 - A qualsevol espai i activitat, sempre que no es pugui assegurar la distància mínima de seguretat d'1,5 m i no es disposi de mampares de seguretat. En queden exemptes les persones amb dificultats respiratòries que puguin quedar agreujades per la utilització de la mascareta o quan la mascareta pugui provocar una alteració conductual.
- S'ha de prioritzar la videoconferència per a les reunions que comportin desplaçaments entre els campus.
- Pel que fa als viatges a l'estranger, han de ser motivats, s'han d'autoritzar, i cal evitar zones de risc. Pel que fa a la mobilitat entrant, s'han d'aplicar els criteris que estableixin les autoritats sanitàries.

Material i equips de protecció

- Es prioritza el rentat de mans. Quan no sigui possible, s'ha de fer servir gel hidroalcohòlic per a la higiene de mans a les entrades dels edificis, biblioteques, sales d'estudi, sales d'actes i menjadors i *offices*.
- S'ha de disposar de productes desinfectants i dispensadors de paper per a superfícies de treball a tots els espais compartits de treball, que han d'estar a disposició del personal i en llocs visibles.
- S'han d'adoptar mesures de seguretat a consergeries, taulells i punts d'atenció al públic, com per exemple, instal·lar-hi mampares de separació transparents.
- S'han d'establir protocols i circuits adequats per a la gestió i la retirada dels residus específics que es produiran de manera addicional als habituals.

Mesures generals en edificis, espais, instal·lacions i equipaments

- S'ha d'informar, mitjançant senyalització horitzontal, cartells informatius a vestíbuls i zones de pas, i retolació d'espais comuns, lavabos i ascensors, de la necessitat, entre d'altres, de mantenir la distància de seguretat mínima d'1,5 m i del rentat de mans i, si no és possible, de l'ús de la solució hidroalcohòlica.

- S'han d'habilitar portes d'accés i portes de sortida als edificis on sigui possible i convenient.
- Per tal d'evitar aglomeracions i facilitar el moviment de les persones, s'han de senyalitzar els recorreguts i el sentit de circulació, allà on sigui possible i convenient.
- S'ha de vetllar perquè les portes dels espais romanguin obertes, sempre que la normativa de protecció contra incendis o les condicions climàtiques ho permetin.
- S'ha de recomanar l'ús de les escales i la no utilització dels ascensors, excepte en cas de necessitat o de mobilitat reduïda.
- S'ha de promoure la ventilació natural dels espais.
- S'han de revisar els sistemes de climatització per augmentar la renovació de l'aire i maximitzar l'aportació d'aire exterior. La renovació d'aire dels espais es considera una mesura molt efectiva per a la prevenció de la COVID-19. Es recomana ventilar els espais com a mínim tres vegades al dia, durant 10 minuts. Cal tenir en compte les recomanacions de l'enllaç següent:
 - Ventilació i sistemes de climatització
- Sempre que sigui possible, s'ha d'evitar compartir materials i que els equips (ordinador, telèfon, etc.) i el material auxiliar de treball (grapadores, bolígrafs, etc.) no siguin d'ús individualitzat.
- S'ha de prohibir beure directament a les fonts d'aigua.
- Es recomana disposar de contenidors específics als espais comuns dels edificis per a la recollida de residus derivats de les mesures de protecció individual (mascaretes, guants, paper d'un sol ús).
- Amb l'objectiu de garantir la distància mínima de seguretat, s'han d'habilitar mesures de senyalització adequades que garanteixin aquesta distància de seguretat.

Protocols de neteja i desinfecció

- Durant les operacions de neteja i desinfecció ordinària dels diferents espais, sempre que sigui possible, s'han d'obrir les finestres per garantir una ventilació natural i la renovació de l'aire.
- S'ha de posar un èmfasi especial en la neteja i la desinfecció de les superfícies que puguin estar en contacte amb les mans.
- A més dels protocols de neteja i desinfecció ordinària, s'han de definir protocols de neteja i desinfecció preventiva (als punts més sensibles) i de neteja i desinfecció correctiva (en cas que es detecti algun cas probable o confirmat de contagi).

- Addicionalment als serveis habituals, i en cas que no sigui possible el rentat de mans, s'ha de garantir la reposició del paper d'un sol ús, dels gels hidroalcohòlics i dels líquids desinfectants.
- Els productes emprats han de ser els validats per les autoritats sanitàries, i la seva aplicació ha de respectar la seguretat de les persones i el medi.
- Cal consultar la informació disponible als enllaços següents:
 - Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana
 - Neteja i desinfecció en espais exteriors de concurrència humana

Mesures sanitàries i de prevenció

- Les persones vulnerables a la COVID-19 poden tornar a la feina sempre que la seva condició clínica estigui controlada i ho permeti, i mantenint les mesures de protecció de manera rigorosa. En cas de dubte, i a petició de la persona interessada, la unitat de salut laboral del servei de prevenció de riscos laborals ha d'avaluar la seva situació des del punt de vista del risc d'infecció per coronavirus i emetre un informe sobre les mesures necessàries de prevenció, adaptació del lloc de treball i protecció.
- Qualsevol persona que mostri simptomatologia compatible amb la COVID-19 o que hagi estat en contacte estret amb un cas de COVID-19 en els 14 dies anteriors, no s'ha de presentar a la universitat i està obligada a comunicar-ho a la universitat i a les autoritats sanitàries corresponents.
- S'ha d'elaborar un pla de contingència per al cas d'aparició d'algun cas sospitós o confirmat de contagi per COVID-19.

Mesures específiques en aules i laboratoris

- Les activitats docents s'ha de planificar tenint en compte un grau d'ocupació màxima de l'aula basada en els 2,5 m². Si amb aquesta ordenació de l'espai no s'aconsegueix una distància mínima d'1,5 m, serà obligatori l'ús de mascareta, s'haurà de portar un registre dels assistents potencials i s'hauran de preveure mesures de circulació d'aquests assistents. La distància no pot ser inferior a 1 m entre persones sense contacte habitual, excepte en casos en què les pràctiques ho requereixin.
- S'ha d'informar l'estudiantat, de manera periòdica, de les mesures que cal seguir, entre elles que l'entrada a les aules es faci en tot moment mantenint la distància de seguretat.
- S'ha d'indicar al professorat i a l'estudiantat la conveniència i la necessitat de rentar-se les mans abans d'entrar a les aules i en sortir-ne.
- Quan finalitzi una classe, s'han d'obrir les finestres, si és possible, fins al començament de la classe següent, amb l'objectiu d'afavorir la renovació de l'aire.

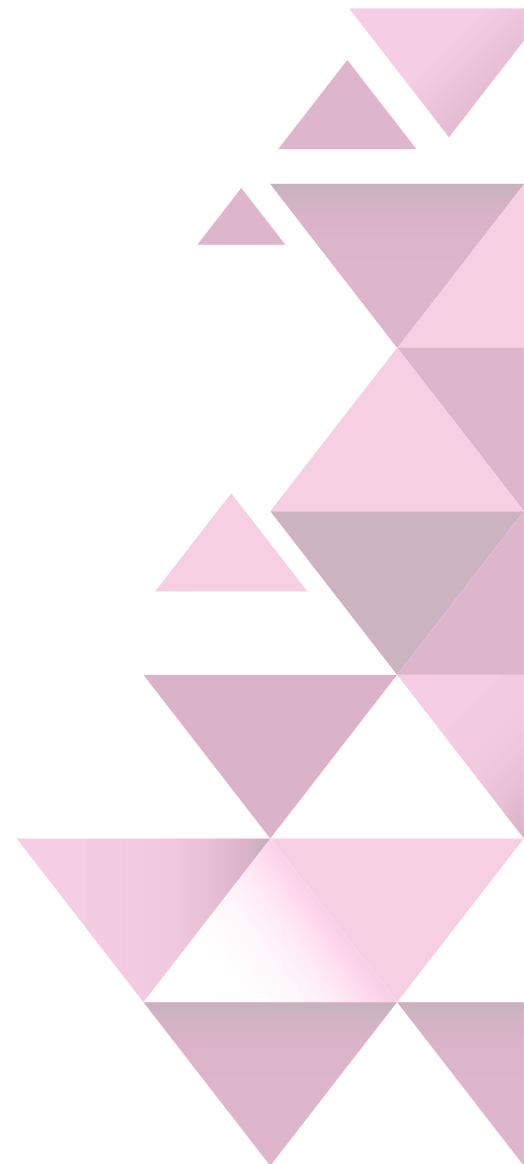
- Sempre que sigui possible, s'han de mantenir les portes obertes.
- Es poden habilitar temporalment nous espais per a aules en edificis on hi hagi espais disponibles. També es poden habilitar les sales d'actes i les sales d'estudi com a espais per a la docència.
- S'han de netejar i desinfectar totes les aules com a mínim un cop al dia.
- Es recomana establir i seguir fluxos de circulació per respectar les distàncies mínimes de seguretat.

Mesures específiques en espais d'ús compartit: sales d'estudi, biblioteques, sales d'actes, menjadors i similars

- S'ha d'establir l'obligació de rentar-se les mans, a l'entrada i a la sortida, amb aigua i sabó o amb gel hidroalcohòlic.
- S'ha de procurar una ventilació natural tanta estona com sigui possible.
- S'ha de preveure un aforament de 2,5 m² per persona. En el cas de les sales d'actes, es pot reduir la superfície de seguretat fins a 1 m² per persona sempre que es faci ús obligatori de la mascareta, es porti un registre dels assistents o es faci una preassignació de localitats i es prevegin mesures de circulació dels assistents per evitar aglomeracions.
- S'han de netejar i desinfectar totes les biblioteques com a mínim un cop al dia, posant un èmfasi especial en la ventilació i en la neteja i desinfecció de superfícies i elements que puguin estar en contacte amb les mans.
- Per a tot el que no estigui previst en aquest pla, s'ha d'aplicar el que determini la normativa sobre biblioteques.
- Als menjadors i *offices* s'ha d'indicar mitjançant cartells la necessitat d'extremar la higiene de mans quan es vulguin fer servir els electrodomèstics (neveres, microones, cafeteres, etc.).

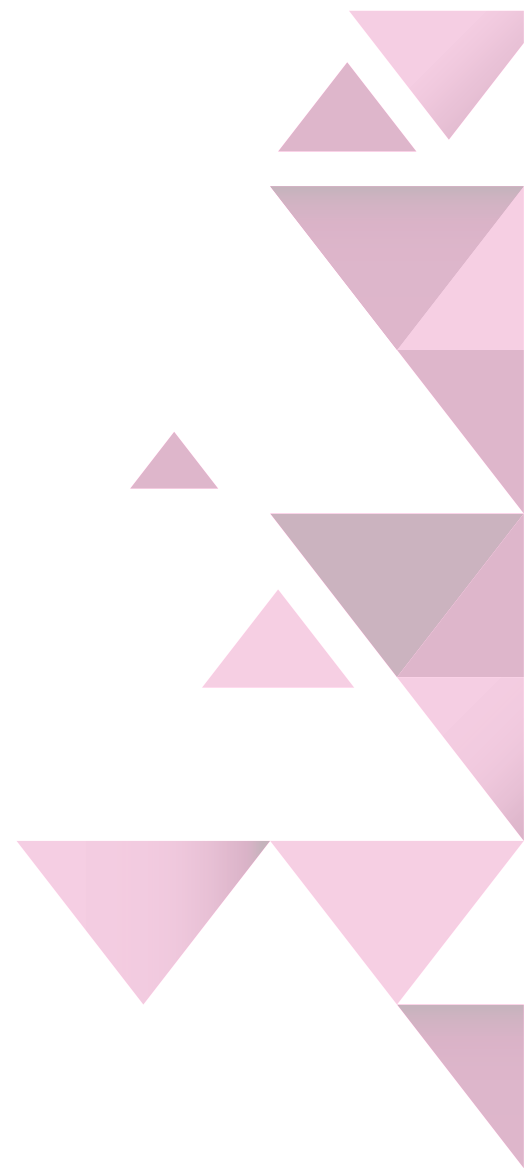
Mesures específiques als serveis higiènics

- Les finestres s'han de mantenir obertes tant temps com sigui possible.
- S'ha d'indicar, mitjançant cartells informatius, la recomanació d'utilitzar preferiblement paper per eixugar-se les mans.
- Es recomana la neteja i la desinfecció com a mínim una vegada al dia, i una neteja intensiva en els casos següents:
 - Edificis oberts 24 hores (com a mínim dos cops al dia).
 - Edificis oberts de 12 a 24 hores (com a mínim un cop al dia).

Altres serveis: bars, restaurants, instal·lacions esportives, aparcaments, etc.

- S'ha de mantenir una distància d'1,5 m entre persones o grups de persones que no tinguin contacte habitual.
- S'han de sotmetre a la normativa específica d'aquests serveis.
- S'ha de fer una inspecció i un seguiment de l'adequació normativa de la realització dels serveis oferts.
- Totes les empreses o concessionàries que reben qualsevol tipus d'encàrrec han de seguir les disposicions que estableixi el pla de la contingència de la universitat.
- Les empreses de serveis i concessions han de promoure el pagament amb mitjans electrònics tant als establiments comercials com a les màquines dispensadores de begudes o aliments.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya